

Møteinnkalling

Oslo bispedømmeråd 2020-2023

Møtedato: 20.09.2021 kl. 16:00

Møtested: Oslo Bispegård

Arkivsak: 19/04819

Mulige forfall meldes snarest til Sigmund Gulliksrud, sg596@kirken.no.

OSLO, 10.09.2021

Gard Realf Sandaker-Nielsen
Leder

Sigmund Gulliksrud
Sekretær

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd 2020-2023

Møteinnkalling Oslo bispedømmeråd 2020-2023

Møtedato: 20.09.2021 kl. 16:00 – 21:00

Møtested: Oslo Bispegård

Arkivsak: 19/04819

Det serveres middag kl 16:00. Andakt kl 16:30 ved Kristin Gunleiksrud Raaum.

Forfall meldes snarest til Ole Edvard Wold-Reitan på tlf 90667549 eller e-post OW356@kirken.no

SAKSLISTE

65/21	19/04971-81	Godkjenning av innkalling og saksliste
Saksordfører: Gard Realf Sandaker-Nielsen
66/21	19/04971-82	Godkjenning av protokoll fra 14.6.2021
Saksordfører: Gard Realf Sandaker-Nielsen
67/21	21/03197-1	Orientering om Bærum prosti
Saksordfører: Kristin Gunleiksrud Raaum
68/21	20/04951-12	Regnskap 1. halvår 2021
Saksordfører: Odd Einar Dørum
69/21	20/04951-13	Mindreforbruksmidler 2021
Saksordfører: Marius Berge Eide
70/21	21/03060-1	Høring om regler til valg av prest og lek kirkelig tilsatt,
kirkevalget 2023
Saksordfører: Inger Johanne Aas
71/21	21/03210-1	Høringssvar - regulering av konverteringsterapi
Saksordfører: Anne Anita Lillebø
72/21	21/02975-3	Tilsetting sokneprest Grefsen - Unntatt etter
offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd
Saksordfører: Ann-Kathrin Fjøren Kasbo
73/21	21/01715-3	Tilsetting Døveprost - Unntatt etter offentlighetsloven Offl. §
25 første ledd
Saksordfører: Harald Hegstad

74/21	21/02282-8	Tilsetting, kapellan i Bekkelaget og Ormøy sokn - Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd
Saksordfører: Arve Juritzen
75/21	21/02449-6	Tilsetting, kapellan Asker sokn - Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd
Saksordfører: Kjersti Jåvold Landmark
76/21	21/02669-11	Tilsetting, kirkefagsjef i Oslo bispedømme - Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd
Saksordfører: Odd Einar Dørum
77/21	21/01666-6	Ny kirkelig organisering - Septembermøtet OBDR
Saksordfører: Gard Realf Sandaker-Nielsen
78/21	20/00892-26	Referat- og orienteringssaker 20.9.21
Saksordfører: Kristin Gunleiksrud Raaum
79/21	19/04971-83	Eventuelt

OSLO, 10.09.2021

Gard Realf Sandaker-Nielsen
Leder

Ole Edvard Wold Reitan
Stiftsdirektør

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd 2020-2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Sigmund Gulliksrud	421	19/04971-81	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
65/21	Oslo bispedømmeråd 2020-2023	20.09.2021

Godkjenning av innkalling og saksliste

Saksorientering

Det vises til regler for formene for bispedømmerådets virksomhet.

Administrasjonen har satt opp sakslisten etter drøfting med bispedømmerådets leder.

I henhold til regelverket, jf KM 19/96 § 3, skal bispedømmerådet ta stilling til hvilke saker som skal behandles i lukket møte.

Forslag til vedtak

Innkalling og saksliste godkjennes. Tilsettingssakene 72-76 behandles for lukkede dører.

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd 2020-2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Sigmund Gulliksrud	421	19/04971-82	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
66/21	Oslo bispedømmeråd 2020-2023	20.09.2021

Godkjenning av protokoll fra 14.6.2021

Vedlegg:

Protokoll Oslo bispedømmeråd 2020-2023 14.06.2021

Saksorientering

Skriv inn teksten her.

Forslag til vedtak

Protokoll fra møte i OBDR 14.6.2021 godkjennes uten merknader.

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd 2020-2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Gry Friis Eriksen	400	21/03197-1	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
67/21	Oslo bispedømmeråd 2020-2023	20.09.2021

Orientering om Bærum prosti

Bærum prosti Notat til bispedømmerådsmøtet 23.09

Saksorientering

Prost Gunnar Næsheim og kirkeverge Astrid Holmsen Krogh vil orientere bispedømmerådet om Bærum prosti. Notat til orienteringen er lagt ved saken.

Forslag til vedtak

Oslo bispedømmeråd tar saken til orientering.

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd 2020-2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Sigmund Gulliksrud	112	20/04951-12	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
68/21	Oslo bispedømmeråd 2020-2023	20.09.2021

Regnskap 1. halvår 2021

Saksorientering

1 OPPSUMMERING

Totalt for hele driften har Oslo bispedømmeråd pr. 30.06.2021 et forbruk som er kr 4 813 000 lavere enn budsjettet. Det er et avvik på 7,2 %

Budsjettet er laget ut fra tildelt ramme for 2021 – jfr. endelig tildelingsbrev av 03.02.2021. I tillegg er det lagt inn kr 350 000 av tidligere års avsatte midler.

Mindreforbruket i regnskapet pr. 30.06.2021 er målt mot periodisert budsjett på samme tid. Dette medfører bl.a. at noen avvik skyldes avvikende periodiseringer mellom regnskap og budsjett. Det er for eksempel budsjettet med lønnsøkning fra 1.5. Beregnet etterbetaling for lønnsoppjøret for mai og juni er ca. kr 900 000, dette ville redusert mindreforbruket tilsvarende.

Avviket er ellers begrunnet i at utgifter til vikarer ved sykdom ikke er like høye som refusjonen fra NAV og ved lavere utgifter til møter, kurs og reiser på grunn av pandemien.

Se for øvrig tabeller på slutten av dokumentet.

2 ANALYSE AV DRIFTEN

Administrasjonen

Administrasjonsutgiftene er totalt på kr 8 104 000. Det er benyttet kr 660 000 mindre enn budsjettet til administrasjonen. Det er et avvik på 7,5 %

Regnskapet viser lønnsutgifter som er kr 386 000 lavere enn budsjettet. Dette kommer innsparing på lønn misjonsrådgiver, og at honorar til bispedømmerådet ble budsjettet i juni men utbetalt i juli.

Det er brukt kr 344 000 mindre enn budsjett på møter og kurs, mens reiseutgiftene er kr 167 000 lavere enn budsjett. Det er brukt noe mer på noen av de andre driftsutgiftene, samlet innsparing er 217 000.

Prestetjenesten utenom døveprostiet

Regnskapet for prestedtjenesten er på kr 48 349 000. Det er kr 2 028 000 lavere enn budsjettert, og innsparingen tilsvarer 4,0 % av budsjettet.

Lønn i faste og midlertidige stillinger er noe høyere enn budsjettert, men merutgiftene der er ikke like høye som refusjonen av sykepengene. Totalt gir dette lønnsutgifter som er kr 1 135 000 lavere enn budsjett i denne perioden.

Driftsutgiftene for presteskabet er kr 960 000 lavere enn budsjettert. Kjøp av fremmede tjenester er nesten kr 450 000 lavere enn forventet. Innsparing på møter, kurs og reiser er på ca. kr 490 000. De andre driftskostnadene har bare mindre avvik.

Døveprostiet

Regnskapet for døvekirken er på kr 5 582 000 pr. 30.06.2021. Det er kr 2 125 000 lavere enn budsjett, og er et avvik på hele 27,6 %.

Lønnsutgiftene er kr 642 000 lavere enn budsjettert. Utbetalingene til lønn er omtrent som budsjettert, men høye refusjoner fra NAV gir et mindreforbruk.

Driftsutgiftene er kr 1 304 000 lavere enn budsjettet (62,4 %). På grunn av pandemien er fortsatt utgiftene til reiser, møter, kurs og seminarer lavere enn forventet. Reiseutgiftene er kr 437 000 lavere enn budsjettert, og innsparingen på møter og kurs er på kr 527 000. Kjøp av fremmede tjenester har en innsparing på kr 248 000. De andre driftskostnadene har mindre avvik.

3 TILSKUDD – budsjettgruppe 2

Utbetalinger av tilskudd er høyere enn budsjett. Det er utbetalt flere tilskudd for hele året, mens budsjettet la opp til utbetaling i hvert halvår. Det er forventet at alle tilskuddsmidler for 2021 blir utbetalt, samt noe av tidligere års mindreforbruk.

4 DISPONIBLE MIDLER - EGENKAPITAL

Oslo bispedømmeråd har et akkumulert mindreforbruk pr 1.1.2021 på kr 8 860 000.

Det opparbeidede mindreforbruket er bokført i balansen, og fordeler seg på:

Drift – gruppe 1	kr6 485 000
Tilskudd – gruppe 2	
Trosopplæring	kr 2 183 000
Diakoni, undervisning, kirkemusikk	kr 192 000

Det er budsjettert med bruk av kr 350 000 av oppspart mindreforbruk til drift i 2021.

5 REGNSKAP PR. 31.07.2021 - UTVIKLING

Tall i hele tusen

	Pr. 31.03.2021	Pr. 30.04.2021	Pr. 31.05.2021	Pr. 30.06.2021	Pr. 31.07.2021
Administrasjon	-346	-163	-1	660	695
Presteskabet uten døve	1 040	1 664	2 770	2 028	2 615
Døvekirken	1 375	1 803	2 120	2 125	2 432
Totalt	2 069	3 304	4 889	4 813	5 742
Prosent av budsjett	4,8 %	5,8 %	6,7 %	7,2 %	7,0 %

Regnskapet viser at mindreforbruket har gått opp i juli. Når vi tar hensyn til etterbetaling av lønn er det en økning i mindreforbruket på kr 475 000 fra juni til juli.

Økningen kommer av lavere utbetalinger på kjøp av tjenester, kurs/møter og reiseutgifter. Disse utgiftene er jevnt budsjettert, men utbetalingene kan variere mye fra måned til måned.

Justert for lønnsoppgjøret følger lønnsutgiftene budsjettet for juli og august.

6 NØKKELTALL OSLO TABELLER PR. 30.06.2021

Alle tall i tabellene er i hele 1000 kr.

210 Oslo bispedømmeråd – budsjettgruppe 1

Oslo	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %	Årsbudsjett
Inntekter	-5 319	-5 237	82	-1,6 %	-5 492
Tilskudd	775	863	88		1 385
Lønn og godtgjørelser	61 780	63 943	2 163	3,4 %	144 634
Andre driftskostnader	4 799	7 278	2 479	34,1 %	14 393
Sum	62 035	66 847	4 812	7,2 %	154 920

210 0000 administrasjon

Oslo adm.	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %	Årsbudsjett
Inntekter	-538	-556	-18	3,2 %	-736
Tilskudd mv	188	263	75	28,5 %	475
Lønn og godtgjørelser	5 263	5 649	386	6,8 %	12 920
Andre driftskostnader	3 191	3 408	217	6,4 %	6 652
Sum	8 104	8 764	660	7,5 %	19 311

210 4000 prester utenom døveprostiet

Oslo prester	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %	Årsbudsjett
Inntekter	-4 542	-4 621	-79	1,7 %	-4 696
Tilskudd	587	600	13	2,2 %	910
Lønn og godtgjørelser	51 484	52 619	1 135	2,2 %	118 897
Andre driftskostnader	820	1 779	959	53,9 %	3 557
Sum	48 349	50 377	2 028	4,0 %	118 668

210 4280/5 døveprostiet

Oslo døve	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %	Årsbudsjett
Inntekter	-239	-60	179	-298,3 %	-60
Lønn og godtgjørelser	5 033	5 675	642	11,3 %	12 817
Andre driftskostnader	787	2 091	1 304	62,4 %	4 183
Sum	5 581	7 706	2 125	27,6 %	16 940

210 Tilskudd - budsjettgruppe 2

Oslo tilskudd	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %	Årsbudsjett
Trosopplæring	33 736	25 272	-8 464	-33,5 %	33 696
Diakoni/underv. og kirkem	16 180	13 695	-2 485	-18,1 %	18 261
Oslo Domkirke	2 229	2 229	0	0,0 %	2 229
OVF	576	435	-141	-32,4 %	576
Sum	52 721	41 631	-11 090	-26,6 %	54 762

Forslag til vedtak

Regnskap for 1. halvår 2021 tas til orientering.

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd 2020-2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Sigmund Gulliksrud	112	20/04951-13	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
69/21	Oslo bispedømmeråd 2020-2023	20.09.2021

Mindreforbruksmidler 2021

Saksorientering

Ettersendes

Forslag til vedtak

Skriv inn teksten her.

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd 2020-2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Gry Friis Eriksen	400	21/03060-1	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
70/21	Oslo bispedømmeråd 2020-2023	20.09.2021

Høring om regler til valg av prest og lek kirkelig tilsatt, kirkevalget 2023

Vedlegg:

Kyrkjevalet 2023 - Høring om reglar for val av prest og lek kyrkjeleg tilsett
 Høyringsnotat reglar prest og lek kyrkjeleg tilsett
 Forslag til reglar for val av prest og lek kyrkjeleg tilsett

Saksorientering

[Skriv inn teksten her.](#)

Før kirkevalget 2023 må regler for kirkevalget bli vedtatt på nytt. Høringsnotatet omhandler regler for det særskilte valget av prest og lek kirkelig tilsatt ved kirkevalget 2023. Tidligere har disse valgene vært gjennomført som postvalg.

Ved kirkevalget i 2019 ble det til valget til Oslo bispedømmeråd avgitt 128 stemmer fra stemmeberettigede prester, 236 stemmer fra stemmeberettigede leke tilsatte.

Frist for å avgi høringssvar er i høringsbrevet satt til 15. september. Grunnet møteplanen har bispedømmerådet fått en utvidet frist. Høringssvaret må avgis innen 21. september kl. 14.

I det foreliggende høringsnotatet går kirkerådet inn for at det innføres heldigitalt valg av prest og lek kirkelig tilsatt, men at det også finnes beredskap for gjennomføring av valget som postvalg om det skulle bli nødvendig. Kirkerådet legger til grunn at disse valgene gjennomføres som preferansevalg.

Kirkerådet ber om svar på konkrete spørsmål.

1: Kirkerådet ønsker at høringsinstansen sier sin mening til forslaget om å skille ut reglene om valg av prest og lek kirkelig tilsatt fra kirkevalgreglene.

En utskillelse av disse reglene fra det øvrige regelverket vil gjøre valgreglene til det ordinære valget mindre omfattende, og føre til at valgreglene blir lettere å håndtere lokalt.

2: I det andre spørsmålet spørres det om høringsinstansen støtter forslaget om at valg av prest og lek kirkelig tilsatt til bispedømmeråd og kirkemøte blir gjennomført som heldigitalt valg.

Oslo bispedømmeråd har tidligere (november 2020, sak 88/20) støttet at Kirkerådet arbeidet videre med digital gjennomføring av kirkevalget. Kirkerådet har vedtatt særskilte regler for digital forhåndstemning 4.des. 2020. Disse reglene er utgangspunkt for forslag til regler for heldigitalt valg for prest og lek kirkelig tilsatt.

Ordningen med postvalg har vært krevende å gjennomføre både for tilrettelegger og for den stemmeberettigede. Det antas at digitalt valg vil gjøre det enklere å avgi stemme og at valgdeltakelsen vil øke. Et heldigitalt valg forutsetter en nøye tilrettelegging for å kunne ivareta behovet for høyt sikkerhetsnivå og tilgjengelig innloggingssystem for alle

stemmeberettigede over 15 år. Det er viktig at det foreligger plan for beredskap (se høringsspørsmål 3).

3. Det spørres om høringsinstansen har merknader til forslagene om beredskapsprosedyre og regler for omvalg ved ekstraordinære hendelser. (Se forslag til regler, kapittel 6: beredskap, §§6-1 til 6-5.)

Det foreslås at man kan innføre postvalg dersom det oppstår tekniske problemer og det skisseres et regelverk som trer i kraft i denne situasjonen. Regelverket samsvarer i det store og hele med gjennomføringen av postvalg ved tidligere valg. Det foreslås også regler om omvalg hvis det har skjedd noe ekstraordinært som har hindret en vesentlig del av velgerne fra å stemme. Med «ekstraordinært» menes en situasjon hvor f.eks. smittevernstiltak i en pandemi hindrer velgerne fra å avgi stemme, hvis velgerne trenger bistand for å avgi stemme. Det er Kirkerådet som kan vedta omvalg, og Kirkerådet kan ikke delegere avgjørelsen.

I forslaget til regelverk §6-5 brukes ordlyden ... «hindret en vesentlig del av velgerne fra å stemme(...)» Det bør sikres at tolkningen av «*vesentlig del av velgerne*» omfatter situasjoner hvor det antas som sannsynlig at valgresultatet hadde kunnet bli en annen hvis ikke det antall velgere det gjelder hadde blitt forhindrede fra å avgi stemme via den digitale løsningen.

4) Det spørres om høringsinstansen har merknader til regelforslagene for preferansevalg eller flertallsvalg.

Oslo bispedømmeråd behandlet på møtet november 2020 (sak 87/20) Høring om valgordning for valg av prest og lek kirkelig tilsatt. Seks av Oslo bispedømmeråds medlemmer anbefalte at valg av prest og lek kirkelig tilsatt gjennomføres som preferansevalg ved kirkevalget 2023. Fem medlemmer anbefalte flertallsvalg. Preferansevalget ble anbefalt videreført av et flertall av høringsinstansene, og Kirkerådet anbefaler bruk av preferansevalg for prester og leke tilsatte i 2023. Kirkerådet har utarbeidet forslag for regler for det, samtidig som det også er utarbeidet et regelverk for flertallsvalg. Regelverket for preferansevalg og kandidat kåring samsvarer i det store og hele med hvordan reglene var i 2019.

5. Merknader til forslagene om nye frister.

Kirkerådet har utarbeidet forslag om nye frister for å forenkle arbeidet med forberedelse til valget. Det foreslås å endre datoer for nominasjonsprosessen mm to-til fire uker tilbake i tid, noe som virker rimelig.

De samme forslagene til nye frister vil også bli fremmet for forberedelse til valget for leke (folkevalgte) medlemmer.

6. Merknader til forslagene om skjæringsdato.

Skjæringsdatoen er den datoen manntallet blir låst og som avgjør hvor man har stemmerett. For valg av prest og lek kirkelig tilsatt betyr det at det er tilsettings-historikken på skjæringsdatoen som bestemmer om vedkommende har stemmerett eller ikke.

Skjæringsdatoen er foreslått satt til 1. juni, og det argumenteres med at det da er mulig å få et oppdatert tilsettingsregister for tilsatte-gruppene før registreringsansvarlig går i ferie. Manntallet skal være klart til valget starter 10.august.

Første juni er tidlig for å låse manntallet. Men forslaget speiler erfaringene fra tidligere prosesser for å et korrekt manntall til valget begynner, og før andre løsninger for å oppdatere manntall blir utarbeidet bør nok skjæringsdatoen bli som foreslått for valg av lek kirkelig tilsatt og prest til kirkevalget 2023.

7. Andre merknader til forslaget til regler:

I §§ 2-1 og 2-2 punkt C begrenses rett til å stemme til at man har et arbeidsforhold «minst 15 timer i uken». Det bør erstattes med: «minst 40% stilling».

Dette fordi personer som jobber i kirken og har helgearbeid som en fast del av arbeidsplanen, og dermed en arbeidsuke på 35,5 timer i hel stilling, med dagens regler ikke vil ha stemmerett i en 40 prosent stilling, siden deres arbeidsuke da vil utgjøre 14,2 timer.

En annen kirkelig tilsatt med 37,5 timers arbeidsuke i hel stilling, vil ha en arbeidsuke på 15 timer i en 40 prosents stilling. Dermed vil sistnevnte gruppe ha stemmerett. Denne forskjellen er uheldig og kan unngås ved å endre ordlyden slik at tilsatte med minst 40 prosents stilling får stemmerett.

Forslag til vedtak

1: Støtter høringsinstansen forslaget om å skille ut reglene om valg av prest og lek kirkelig tilsatt fra kirkevalgreglene?

Ja.

2: Støtter høringsinstansen forslaget om at valg av prest og lek kirkelig tilsatt til bispedømmeråd og kirkemøte blir gjennomført som heldigitalt valg?

Ja.

3. Har høringsinstansen merknader til forslagene om beredskapsprosedyre og regler for omvalg ved ekstraordinære hendelser?

I forslaget til regelverk §6-5 brukes ordlyden ... «hindret en vesentlig del av velgerne fra å stemme(...)» Det bør sikres at tolkningen av «*vesentlig del av velgerne*» omfatter situasjoner hvor det antas som sannsynlig at valgresultatet kunne blitt et annet hvis ikke det antall velgere det gjelder hadde blitt forhindret fra å avgi stemme via den digitale løsningen.

4. Har høringsinstansen merknader til regelforslagene for preferansevalg eller flertallsvalg?

Nei.

5. Har høringsinstansen merknader til forslagene om nye frister?

Nei.

6. Har høringsinstansen merknader til forslagene om skjæringsdato?

Nei.

7. Har høringsinstansen andre merknader til forslaget til regler?

I §§ 2-1 og 2-2 punkt C begrenses rett til å stemme til at man har et arbeidsforhold «minst 15 timer i uken». Det bør erstattes med: «minst 40% stilling», Dette fordi personer som jobber i kirken og har helgearbeid som en fast del av arbeidsplanen, og dermed en arbeidsuke på 35,5 timer i hel stilling, med dagens regler ikke vil ha stemmerett i en 40 prosents stilling, siden deres arbeidsuke da vil utgjøre 14,2 timer. En annen kirkelig tilsatt med 37,5 timers arbeidsuke i hel stilling, vil ha en arbeidsuke på 15 timer i en 40 prosents stilling. Dermed vil sistnevnte gruppe ha stemmerett. Denne forskjellen er uheldig og kan unngås ved å endre ordlyden slik at tilsatte med minst 40 prosents stilling får stemmerett.

Administrasjonen oversender vedtaket med de endringer som framkom i møtet til Kirkerådet innen utvidet frist.

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd 2020-2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Gry Friis Eriksen	400	21/03210-1	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
71/21	Oslo bispedømmeråd 2020-2023	20.09.2021

Høringssvar - regulering av konverteringsterapi

Vedlegg:

høringsnotat-om-regulering-av-konverteringsterapi

Saksorientering

Kulturdepartementet har sendt ut høring angående lovforslag om regulering av konverteringsterapi. Høringsfristen er 15. oktober 2021.

Departementets lovforslag leses i høringsnotatets kapittel 13: Alternativ 1 – endringer i straffeloven, og alternativ 2: Ny spesiallov

Innledning

Oslo bispedømmeråd støtter at departementet legger fram et forslag til lovforbud om konverteringsterapi. Oslo bispedømmeråd ser dette som et viktig tiltak for å beskytte menneskers rett til frihet og egne valg når det gjelder kjønnsidentitet og seksuell orientering. Oslo bispedømmeråd og Den norske kirke har i lengre tid støttet mennesker med LHBTQ-identitet. Liturgi for inngåelse av likekjønnet ekteskap i kirken ble vedtatt av Kirkemøtet i 2017. Rapport om arbeidssituasjonen til ansatte med lhbt-identitet og den oppfølgende arbeidsmiljøundersøkelsen viser utfordringer knyttet til diskriminering av denne ansettelsesgruppen. Dette er fulgt opp i kirken. Oslo bispedømme er med i et pilotprosjekt initiert av Kirkerådet, hvor ansatte i kurs får hevet sin kompetanse om lhbtq, om lhbtq-identitet og utfordringer. Oslo bispedømmeråd og Oslo biskop ønsker at kirken skal oppleves som et trygt rom for alle uavhengig av kjønnsidentitet og seksualitet, men ser at ønsket om trygge rom motarbeides i kristne miljøer og også i andre livssynsamfunn. Spesielt er bispedømmerådet bekymret over hvordan barn og unge i enkelte kristne miljøer blir utsatt for påvirkning med siktemål å endre lhbtq-identitet.

Til høringsutkastet: Saksfremlegg:

Selve lovforslaget om lov om regulering av konverteringsterapi blir vurdert opp mot diverse forhold knyttet til menneskerettighetene og menneskerettslige forpliktelser. En lengre argumentasjon leder til at regjeringen anbefaler et absolutt forbud mot konverteringsterapi for personer yngre enn 16 eller 18 år, og at konverteringsterapi ellers bare kan tilbys voksne over 18 år hvis det er et reelt samtykke forut for situasjonen, og at samtykket når som helst kan trekkes tilbake.

Det vises flere steder til regulering av konverteringsterapi, slik lovverket er utformet i Tyskland og på Malta, i provinser og delstater, blant annet i USA, Spania, Canada og Australia.

Departementet ber særlig om høringsinstansenes syn på

- Legaldefinisjonen av konverteringsterapi, herunder definisjonens rekkevidde når det gjelder bønn, sjelesorg og religiøs veiledning (se kapittel 8.2)
- - om det bør være et absolutt forbud mot å utføre konverteringsterapi overfor barn mellom 16 og 18 år, se kapittel 8.3.2.3
- - om et forbud mot å medvirke til at et barn mottar konverteringsterapi i utlandet bør være betinget av at det foreligger forledelse eller utilbørlig press eller om et slikt forbud må være mer vidtrekkende, se k 9.2
- - om de foreslåtte straffebudene bør plasseres i straffeloven eller i en ny spesiallov, se kapittel 11
- Om det bør foreslås et forbud mot å markedsføre konverteringsterapi, hvordan et slikt forbud eventuelt bør utformes og hvem som eventuelt bør håndheve et slikt forbud, se kapittel 10

På side 50 i høringsnotatet etterspørres det konkret hvordan man ser på hva det er som gjøres for at en handling er behandlingslignende, det finnes en momentliste her.

- Legaldefinisjonen av konverteringsterapi:

Departementet vurderer det slik at konverteringsterapi i loven bør defineres som behandlingslignende handlinger som har som formål å få en annen til å endre eller fornekte (ev, undertrykke) sin seksuelle legning eller kjønnsidentitet. Departementet ber om at høringsinstansene vurderer om fornekte/ undertrykke er adekvate ord, eller om det bør vurderes at «utslette» er et bedre uttrykk. Departementet anbefaler selv «fornekte», og mener at det bedre signaliserer at kjernen i forbudet skal ha som formål å få personen til å påvirke en annens «indre liv». Departementet heller mot å mene at forbud om konverteringsterapi ikke omfatter praksiser som prøver å få et menneske til å avstå fra å ha seksuelt samkvem eller ha innflytelse på deres valg av partner, og at «undertrykke» kan forlede til en oppfatning om at konverteringsterapi også omfatter dette.

Departementet foreslår at det presiseres i loven at anerkjent helsefaglig behandling av kjønnsinkongruens ikke anses som konverteringsterapi.

I høringen ber departementet om vurdering av hva det er som gjør at en handling er «behandlingslignende». Departementet presiserer en momentliste: handlingens karakter, om handlingen er systematisk og gjentakende, hvilken påvirkningskraft den som utfører handlingen har om og om handlingen kan være skadelig for en mottakers psykiske helse. Momentlisten er ikke uttømmende.

Bufdirs kartlegging av forekomsten av konverteringsterapi i Norge viser at konverteringsterapi hovedsak foregår i en religiøs kontekst (trossamfunn, religiøse organisasjoner og andre religiøse aktører) og i nære relasjoner. (rapporten side 12). Hensynet til lov om trosfrihet m.m. utfordres av forbud om konverteringsterapi. Personer med en annen seksuell orientering enn hva trossamfunnet eller vedkommende selv aksepterer, inviteres til eller oppsøker samtaler, terapi eller sjelesorg. I slike samtaler kan det oppstå situasjoner hvor konfidenten får råd, får veiledning og ved bønn blir oppfordret til å endre, fornekte eller undertrykke den seksuelle orienteringen. Selv om handlingen kan oppleves som svært ubehagelig vil ikke departementet entydig foreslå i lov at handlingen omfattes av forbudet. Men det som skjer i dekke av sjelesorg, bønn og annen religiøs praksis, kan i visse tilfeller ha en slik form at også dette kan betraktes som konverteringsterapi. Forbudet mot konverteringsterapi vil da også omhandle bønn og andre religiøse praksiser i trossamfunnet.

- Absolutt forbud mot konverteringsterapi for barn opp til 16/18 år.

Departementet anfører at hensyn til lov om menneskerettigheter kan tilsi at et forbud mot konverteringsterapi må reguleres i tråd med personens samtykke til å delta i et program som har som formål å endre/fornekte/undertrykke seksuell orientering. Det er diskusjonen rundt samtykkekompetanse som løftes opp når forslaget om et absolutt forbud mot konverteringsterapi anbefales å omfatte terapi rettet mot barn enten under myndighetsalderen 18 år, eller under den seksuelle lavalderen 16 år. I høringen vurderes

barns evne til samtykke opp mot (forventet) modningsgrad. En 16-åring kan være like moden som en 18-åring, og vice versa. Et barn har rett til selv å velge livssynstilhørighet etter 15 år, men departementet ønsker ikke å trekke rett til valg av livssyn inn i debatten om når et menneske er gammelt nok til å samtykke i konverteringsterapi. Fordi det er så ulikt hvilken modenhetsgrad barnet har og når man kan snakke om reell samtykkekompetanse hos barn, er det å anbefale at det innføres et absolutt forbud mot konverteringsterapi for barn under myndighetsalder, altså 18 år.

- om et forbud mot å medvirke til at et barn mottar konverteringsterapi i utlandet bør være betinget av at det foreligger forledelse eller utilbørlig press eller om et slikt forbud må være mer vidtrekkende,

I høringen kapittel 9 foreslås det at det å presse, forlede eller på annen måte medvirke til at en (voksen) annen utsettes for konverteringsterapi, kriminaliseres. Forbudet mot utilbørlig press eller forledelse skal også gjelde der konverteringsterapien for en voksen gjennomføres i utlandet. Det spørres om tilsvarende forbud når det gjelder medvirkning til at barn utsettes for konverteringsterapi i utlandet må være mer vidtrekkende enn det. («Barn» er i denne sammenheng personer under 18 år).

Barn trenger særlig beskyttelse gjennom lovverket, særlig på de områdene som gjelder seksuell kontroll påført dem fra voksne. Det virker selvsagt at strafferettslig forbud mot å legge forhold til rette for at barn utsettes for konverteringsterapi i utlandet bør innføres, og at forbudet blir mer vidtrekkende enn at det gjelder direkte forledelse eller press. Det oppfordres til at man utarbeider strafferamme også for annen medvirkning, fks når man gir reisestøtte eller på annen måte bidrar til at reisen til det stedet hvor konverteringsterapien skal utføres, finner sted.

om de foreslåtte straffebudene bør plasseres i straffeloven eller i en ny spesiallov, se kapittel 11

Ingen kommentarer

- Om det bør foreslås et forbud mot å markedsføre konverteringsterapi, hvordan et slikt forbud eventuelt bør utformes og hvem som eventuelt bør håndheve et slikt forbud, se kapittel 10

Departementet foreslår ikke et absolutt forbud mot å utføre konverteringsterapi, ifølge departementet kan konverteringsterapi tilbys, og utføres, på voksne hvis det foreligger et absolutt samtykke. Spørsmålet om å markedsføre konverteringsterapi for voksne er likevel komplekst. En markedsføring bidrar til påvirkning og til stigmatisering av grupper, blant annet. Det stilles også spørsmål til om hvordan et tilbud/forbud kan tillates eller forbys med grunnlag i markedsføringsloven og helsepersonelloven §13 Markedsføring. Departementet har innstilt på at spørsmål om markedsføring av konverteringsterapi byr på såpass vanskelige spørsmål og grensedragninger, at en ikke går inn for forbud, i alle fall i denne omgang.

Markedsføring av konverteringsterapi rettet mot barn er uansett forbudt, siden det er et absolutt forbud mot å utøve konverteringsterapi på barn.

(Forslag til)

Høringssvar fra Oslo bispedømmeråd:

- Legaldefinisjonen:
Oslo bispedømmeråd støtter at «fornekte» brukes i definisjonen.
(om definisjonens rekkevidde når det gjelder bønn, sjelesorg og religiøs veiledning, se under)
- Hva gjør en handling «behandlingslignende»?
Oslo bispedømmeråd støtter momentlisten, men ønsker at det i listen presiseres at bønn og andre religiøse praksiser i trossamfunnet kan være av en slik (vedvarende) karakter at praksisen er å regne som konverteringsterapi.

- Absolutt forbud mot barn, aldersgrense:
Oslo bispedømmeråd råder til at det absolutte forbudet ikke har lavere grense enn 18 år.
- Forbud om å medvirke til at barn mottar konverteringsterapi i utlandet:
Barn trenger særlig beskyttelse gjennom lovverket, ikke minst på de områdene som gjelder seksuell kontroll påført dem fra voksne. Det virker selvsagt at strafferettslig forbud mot å legge forhold til rette for at barn utsettes for konverteringsterapi i utlandet bør innføres, og at forbudet blir mer vidtrekkende enn at det gjelder direkte forledelse eller press. Det oppfordres til at det utarbeides strafferamme også for annen medvirkning, fks når man gir reisestøtte eller på annen måte bidrar til at reisen til det stedet hvor konverteringsterapien skal utføres, finner sted.
- Ny spesiallov eller endringer i straffeloven:
Ingen kommentarer
- Forbud mot markedsføring
Oslo bispedømmeråd ønsker at det ikke skal være tillatt med kommersiell markedsføring av tilbud om konverteringsterapi.

Med rette har praksisen om «konverteringsterapi» blitt løftet opp og kritisert i samfunnet. Praksisen retter seg mot lhbtq personer og siktemålet er å endre seksuell legning. Oslo bispedømmeråd er klar over hvor stigmatiserende og psykisk ødeleggende konverteringsterapi kan være for dem som blir og har blitt utsatt for dette, og er bekymret over at konverteringsterapi tilbys som en form for «behandling» også i enkelte kristne miljøer. Også barn og unge rammes av den konverteringsterapien som skjer under dekke av sjelesorg og forbønn. Det er viktig at lovgiver har muligheter for å straffeforfølge denne skjulte praksisen som fører til skade på barn og unge. Bispedømmerådet mener at dette må gjøres for å trygge barn og unges rettsikkerhet.

Bispedømmerådet leser at lovavdelingens viser til at lovforslaget om regulering tar hensyn til menneskerettighetene og lov om trosfrihet/religionsfrihet, men mener at forslaget har et urealistisk syn på at samtykkekompetanse blir gitt av et fritt menneske til en omsorgsfull annen-person, det vil si at forslaget ikke tar høyde for hvilket press det legges på voksne som lever i et miljø som ikke aksepterer lhbtq. Departementet oppfordres derfor til å utforme en lov som i sterkere grad enn det framlagte lovforslaget problematiserer hvordan samfunnets/nærmiljøets press på ulovlig vis kan føre til voksnes samtykke til å delta i behandlingslignende konverteringsterapi. Bispedømmerådet mener at hverken menneskerettslige forpliktelser eller hensyn til fri tro- og religionsutøvelse på noen måte kan forstås som rett til å utøve makt over mennesker, og slik utføre handlinger som kan skade på kropp og sjel.

Bispedømmerådet/et flertall av bispedømmerådets medlemmer ønsker at konverteringsterapi forbyes som «behandlingslignende» terapi ikke bare for barn opp til 18 år, men også for voksne.

Det skjer at mennesker som har utfordringer knyttet til seksuell orientering oppsøker samtalepartnere i eller utenfor sjelesorgrommet for samtale om dette. Oslo bispedømmeråd mener at ingen skal forledes til å tro at Lov om regulering av konverteringsterapi forbyr veilednings- eller sjelesorgsamtaler hvor seksualitet er tema. Men det er viktig å vite at også i sjelesorgrommet kan det skje det overgrep. Det kan oppstå et makt/avmakt-forhold mellom veileder og konfidant, hvor veileder får definisjonsmakten. Det som skjer under dekke av å tilby sjelesorg, bønn og annen religiøs praksis, kan i noen tilfeller bli en anledning hvor veileders utøver behandlingslignende konverteringsterapi som konfidanten i utgangspunktet ikke har samtykket i. Den norske kirke gjør det den kan for å hindre slike samtaler. Flere biskoper, deriblant Oslo biskop har tatt til orde mot misbruk av sjelesorg som kan bety overgrep mot barn, unge og voksne i sårbare situasjoner. Misbruk av sjelesorg må også forbyes ved lov. I lov om regulering av konverteringsterapi er det viktig å ikke entydig argumentere med rett til trosfrihet/religionsfrihet, men også vise at når overgrep skjer i det sjelesørgeriske rommet i samtaler, i bønn og andre religiøse praksiser i trossamfunnet er det selvsagt at praksisen rammes av forbud i Lov om regulering av konverteringsterapi.

Forslag til vedtak

Oslo bispedømmeråd vedtar Høringssvar fra Oslo Bispedømmeråd med de endringer som kom fram i møtet.

Høringssvaret sendes departementet innen fristen

Dette punktet på sakslisten er unntatt offentlighet.

Dette punktet på sakslisten er unntatt offentlighet.

Dette punktet på sakslisten er unntatt offentlighet.

Dette punktet på sakslisten er unntatt offentlighet.

Dette punktet på sakslisten er unntatt offentlighet.

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd 2020-2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Svein Christian Mikkel Hammerstrøm	001	21/01666-6	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
77/21	Oslo bispedømmeråd 2020-2023	20.09.2021

Ny kirkelig organisering - Septembermøtet OBDR

Vedlegg:

Vedlegg til saksfremlegg om kirkelig organisering

Saksorientering

Det vises til tidligere saksframlegg om prosess for høring i Oslo bispedømme i OBDR 3. mai (sak 46/21) der hovedrapporten og rapporten fra prosjekt enhetlig ledelse var vedlagt. I OBDR den 14. juni (sak 55/21) omtales roller, faser i høringen og kommunikasjonsmål for høringsprosessen. Kirkerådet sendte før sommeren ut et høringsdokument: «Samhandling i en selvstendig folkekirke – ny kirkelig organisering».¹

Oslo bispedømmeråd er invitert til å delta i høringen som har frist 1. des. 2021. I det videre gis en oversikt over status for høringsprosessene i Oslo bispedømme per nå, og forslag til prosess for rådet fram mot OBDRs høringssvar innen høringsfristen. Det er nedsatt en intern arbeidsgruppe som kan bistå Oslo biskop og bispedømmeråd underveis, og som har utarbeidet tekst til dette saksframlegget med vedlegg.

Status

Asker kirkelige fellesråd gjennomfører et høringsmøte der alle menigheter er invitert med MR-leder, daglig leder og sokneprest den 14. sept. Innleder er Marit Halvorsen Hougsnæs. Til dette møtet er også Oslo biskop, bispedømmerådsleder og stiftsdirektør invitert til å delta med korte innlegg.

Asker kirkelige fellesråd planlegger å sende ut sitt høringssvar til menighetene i prostiet som hjelp.

Bærum kirkelige fellesråd gjennomfører et høringsmøte der alle menigheter er invitert med MR-leder, daglig leder og sokneprest den 23. september. Innledere her er Marit Halvorsen Hougsnæs. Til dette møtet er også Oslo biskop, bispedømmerådsleder og stiftsdirektør invitert til å delta med korte innlegg.

Bærum kirkelig fellesråd sender ikke ut til menighetene sitt eget høringssvar, men vil bistå etter menighetenes behov.

¹ <https://kirken.no/nb-NO/om-kirken/aktuelt/h%C3%B8ring%20kirkelig%20organisering/>

Oslo kirkelige fellesråd gjennomfører informasjonsmøter den 22. og 23. sep. i henholdsvis Bøler og Skøyen kirke. Onsdag 22. sep vil professor Harald Askeland og administrerende direktør fra KA Marit Halvorsen Hougsnæs innlede. Torsdag 23. sep. vil Harald Askeland og Morter Müller-Nilssen, leder av hovedutvalget for kirkelig organisering, innlede.

Kirkelig fellesråd i Oslo planlegger å sende ut sitt hørings svar til menighetene i prostiene som hjelp.

Det er nedsatt en arbeidsgruppe sammensatt fra begge arbeidsgiverlinjer og ledet av ass. kirkeverge i Oslo. Det legges opp til prostivise høringsmøter som arrangeres i samarbeid med MR-ledere siste halvdel av september/første halvdel av oktober. Formålet med de prostivise informasjonsmøtene for menighetsråd og andre interesserte i menighetene er å bidra til å opplyse menighetenes diskusjoner og høringsprosesser. Datoer er ikke fastlagt endelig alle steder, men p.t. er slikt møte planlagt i Nordre Aker 28. september, i Vestre Aker er det foreslått 27. september og i domprostiet er det foreslått 29. eller 30 sep.

Oslo bispedømmeråd inviteres til å drøfte:

Ivaretar de ovenfor skisserte høringsmøtene på tilstrekkelig måte behovet for balansert informasjon, fordypning og refleksjon omkring de mange valg som høringsinstansene inviteres til å svare på? Er bredden av synspunkter tilstrekkelig ivaretatt i det som er innrettet så langt fra fellesrådenes side, eller krever det noe supplement fra vår arbeidsgiverlinje som ivaretar og støtter våre ansatte i denne prosessen?

Prosess i oslo bispedømmeråd

OBDR er invitert til å avgi en egen høringsuttalelse innen 1. des. Bispedømmerådet må avklare hvordan det bruker denne muligheten med tanke på at rådsmedlemmene også skal være med på å beslutte i kirkemøtet. Det foreslås følgende prosess i bispedømmerådet:

- OBDR 20 sept. Det avklares hva og hvordan rådet vil bruke sin rolle som høringsinstans. Høringsnotatet tegner ut mange områder som høringsinstansene inviteres til å svare på. Det kan være hensiktsmessig at Oslo bispedømmeråd velger ut noen hovedområder. Det foreslås at rådet konsentrerer sin oppmerksomhet på følgende to hovedområder:
 1. Drøfte **prostirådsmodellen** ut fra hovedrapporten og særskilte behov i Oslo bispedømme. I vedlegget er dette skrevet ut når det gjelder
 - a. Arbeidsgiverorganisering
 - b. Daglig ledelse av prostirådet
 2. Drøfte **folkevalgtrollen**. I vedlegget er dette skrevet ut når det gjelder
 - a. Valgordninger
 - b. Kirkedemokrati
- I samlingen den 30 sep. – 1. okt på Bygdøy, kan rådet sammen med prostene konsentrerer seg om disse områdene for å sikre forståelse, drøfte ulike løsningsforslag og inspireres til å tenke sammen om best mulig organisering for kirken nasjonalt og spesielt for Oslo bispedømme. Her vil det være naturlig å hente inn informasjon fra det som skjer i prostiene samt bruke interne krefter for å opplyse fellesskapet best mulig. Det vises til vedlegget som tegner ut noen avveininger på de fokuserte områdene som kan være et utgangspunkt for drøftelsene disse to dagene.
- OBDR 4. nov drøfter endelig høringsuttalelse, som sendes kirkerådet innen fristen 1. des.

Forslag til vedtak

Orienteringen om prosess og drøftingen i møtet tas til orientering.

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd 2020-2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Sigmund Gulliksrud	421	20/00892-26	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
78/21	Oslo bispedømmeråd 2020-2023	20.09.2021

Referat- og orienteringssaker 20.9.21

Vedlegg:

Referat fra regionalt kontaktmøte 11.06.2021

OBDR-møte 20.09.2021 - Muntlige orienteringer og nytt fra nettsidene

Saksorientering

78/21.1 Muntlige orienteringer og nytt fra nettsidene. Orientering ved biskop, stiftsdirektør og Kirkerådets leder.

78/21.2 Referat fra regionalt kontaktmøte 11.6.21

78/21.3 Referat fra Felles ledermøte 28.4.21 (sendes ut etter 15.9.21)

78/21.4 Engasjement Kommunikasjonssjef

Forslag til vedtak

De fremlagte sakene tas til orientering.

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd 2020-2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Sigmund Gulliksrud	421	19/04971-83	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
79/21	Oslo bispedømmeråd 2020-2023	20.09.2021

Eventuelt

Saksorientering

Skriv inn teksten her.

Forslag til vedtak

Skriv inn teksten her.